

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკის და
დიზაინის ფაკულტეტი

ქალაქთმშენებლობითი დოკუმენტაცია, როგორც მემკვიდრეობის დაცვის გარანტი

(მცხეთის მემკვიდრეობისა და ტურიზმის მასტერ-პლანის შესწავლის მაგალითზე)
შალვა ქურიძე

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, მ. კოსტავას 77, 0175 თბილისი საქართველო
2015 წ.

1870-იანი წლები.

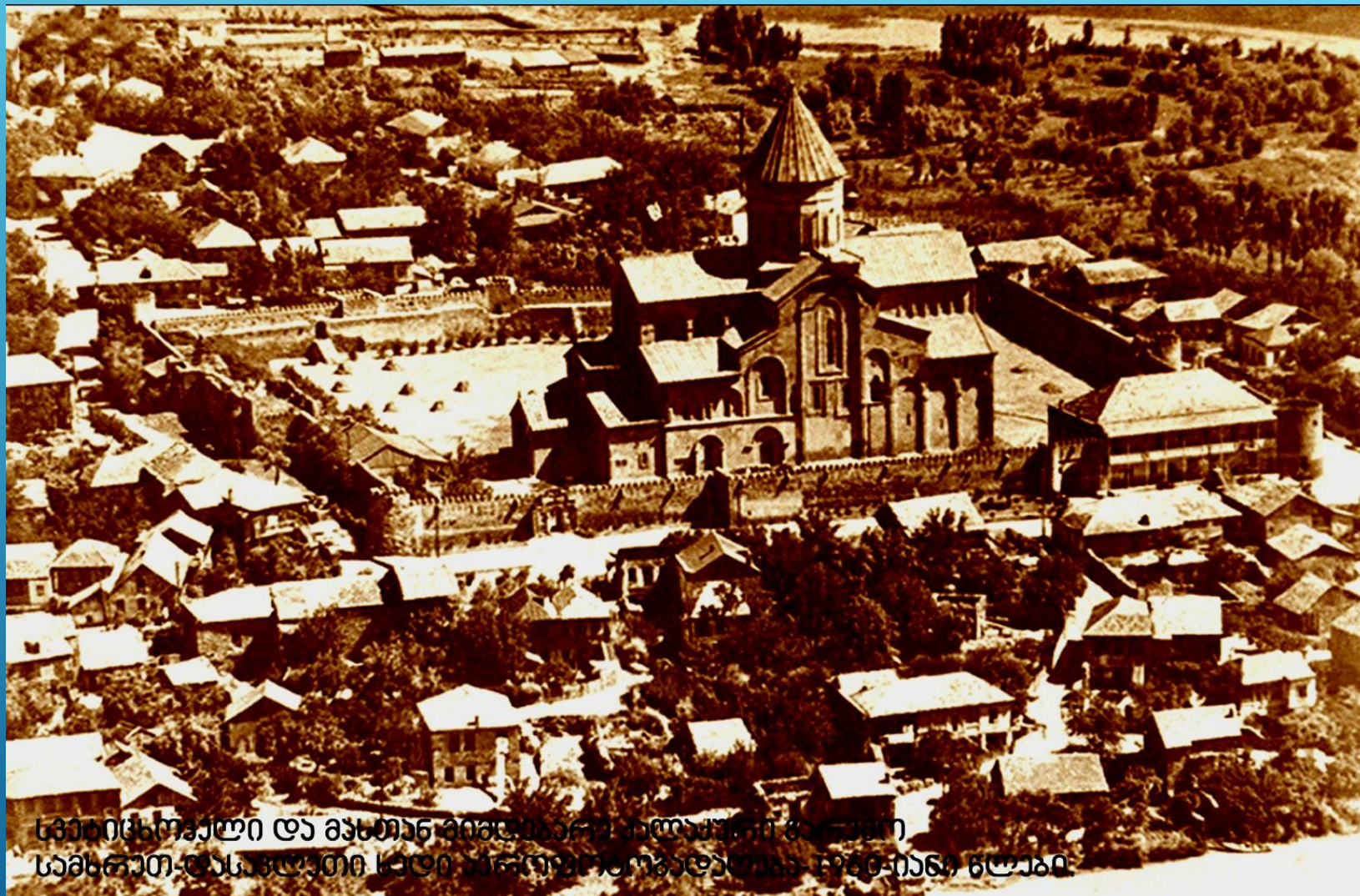
სვეტიცხოველი და მისი წინამდებარე მტკვრისპირა განაშენიანება.

ხედი სვეტიცხოველსა და მის სამხრეთ-დასავლეთით მიმდებარე
განაშენიანებაზე

სვეტიცხოვლის ჩრდილო- აღმოსავლეთით მიმდებარე მცხეთის
საქალაქო პარკის ფორმირების პროცესი. 1960-იანი წლები.

სვატიცხოვლი და მასთან მიმდებარე ქალაქური ტერიტორია
სამხრეთ-დასავლეთი სიდიდის ანთროპოგეოგრაფიული რეკონსტრუქცია

სვეტიცხოვლის თანახილვადობის არეში მოქცეული ისტორიულად ჩამოყალიბებული განაშენიანების დეფორმაციის უმართავი პროცესი.(მტკვრის მარცხენა სანაპირო) 2003-2004წწ.

სიმჭიდროვის ზრდის ხარჯზე საცხოვრებელ სახლებს შორის
შეუსაბამო მოცულობები

განაშენიანების მასშტაბის ძეგლთადაცვითი მოთხოვნებისადმი შეუსაბამო ზრდა-სვეტიცხოვლის მხატვრულ-ესთეტიკური ფასეულობის დაკნინების ფაქტორი.

ხედი ფარნავაზის მოედნის მიმდებარე ხიდიდან ე.წ. "პომპეუსის ხიდის"
ისტორიულ ბუნებრივ- ლანდშაფტურ გარემოზე.

სვეტიცხოვლის აღმოსავლეთით მიმდებარე განაშენიანება რეაბილიტაციის შემდეგ. დარღვეულია სვეტიცხოველთან განაშენიანების ისტორიულად დამახასიათებელი მასშტაბური შესაბამისობა..

მეგლისათვის ისტორიულად
დამახასიათებელი კულტურულ-ბუნებრივი
კონტექსტის განუზომელ დეფორმაციასა და
ისტორიული ანსამბლის ინდივიდუალური
იერსახის დამახინჯება;

საზოგადო ინტერესებისა
და კულტურულ-
ბუნებრივი
ფასეულობების
იგნორირებისაკენ
მიმართული ფართო
მასშტაბიანი სამშენებლო
ინტერვენცია;

თავისი არსითა და
შედეგებით წარმო-
ადგენს მემკვიდრეობის
დაცვისაკენ მიმართული
მოქმედებების
დეზინტეგრაციასა და
ქაოსის პროვოცირების
ხელშემწყობფაქტორს.

სადღეისოდ, ამ
დოკუმენტაციის
იგნორირება წარმოადგენს
მცხეთის ბუნებრივი და
კულტურული
მემკვიდრეობის
განადგურებისა და
მხატვრული
ინდივიდუალობის
დაქვეითების მიმდინარე
საფრთხეს;

მიუღებელი სამშენებლო
აქტიობის ნეგატიური
პროცესები უკვე შეეხო ქალაქის
განსაკუთრებული
ღირებულების ფრაგმენტებს -
სვეტიცხოვლის უშუალოდ
მიმდებარე გარემოსა და
მტკვრის მარცხენა სანაპირო
განაშენიანების ისტორიულად
ჩამოყალიბებულ მასშტაბს,
სამთავროს არქიტექტურულ-
არქეოლოგიურ ნაკრძალს

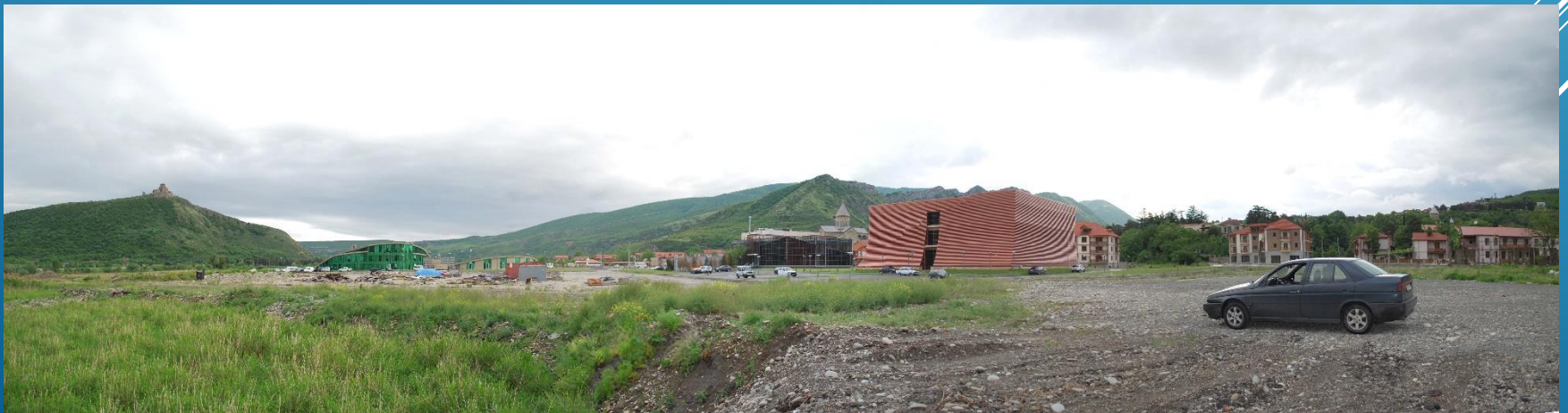

მტკვრისა და არაგვის
ხერთვისის უნიკალურ
ლანდშაფტური გარემოსა
და ჯვრის მონასტრის
აღმოსავლეთი ზონის
ფართომასშტაბიანი
სამშენებლო ათვისებისაკენ
მიმართული საპროექტო
წინადადებების
გააქტიურება;

მსოფლიო მემკვიდრეობის ნუსხაში შეტანილი მცხეთის კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობი სუმნიშვნელოვანესი კომპონენტის ჯვრის ბორცვის დასავლეთ მიმდებარე ზონის სამშენებლო პოლიგონად გადაქცევაზე ორიენტირებული პრივატიზირების გამოცხადების ფაქტი

უხეშადაა დარღვეული მსოფლიო მემკვიდრეობის კონვენციის რეალიზაციაზე ორიენტირებული იუნესკოს „მსოფლიო კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის ეროვნულდონეზე დაცვის რეკომენდაცია“ (1972.16.10)

„კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის ნებისმიერი ელემენტის დაცვის ღონისძიებებიდან გამომდინარე, ვალდებულებებით ან უნდა სდევდეს ქონებას, ვის საკუთრებაშიც არ უნდა გადადიოდეს იგი. დაცული შენობა – ნაგებობებისა და ბუნებრივი ღირსშესანიშნავი ადგილების გაყიდვის შემთხვევაში მყიდველს უნდა ეცნობოს ამ დაცვითი ვალდებულებების შესახებ“. (მუხლი.46).

„მსოფლიო კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის
ეროვნულდონეზე დაცვის რეკომენდაცია“ (1972.16.10)

ამ მოთხოვნის საფუძველზე,
ზემოხსენებული ტერიტორია
პრივატიზაციაზე გატანილი უნდა
ყოფილიყო ისტორიულად
დამახასიათებელი ბუნებრივი
ლანდშაფტის აღდგენისა და
ბიოპარკი სფუნქციით, ყოველგვარი
სამშენებლო ინტერვენციის გარეშე

გმადლობთ ყურადღებისათვის